

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

Izrada nisko-ugljične strategije razvoja
-sektorska radionica - promet

Višnja Grgasović

13. rujna 2012. Zagreb

Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime (UNFCCC)

OSNOVNI CILJ:

Uspostaviti stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na Razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav.

Takvu razinu treba postići u vremenskom roku dovoljnom da se ekosustavima omogući prirodna prilagodba klimatskim promjenama, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održiv način.

Stranke moraju štiti klimatski sustav na dobrobit sadašnjih i budućih generacija čovječanstva na temelju pravednosti i sukladno njihovim zajedničkim, ali različitim obvezama i mogućnostima.

UNFCCC PRIHVAĆENA NA SUMMITU U RIO DE JANEIRU 1992.

190 DRŽAVA RATIFICIRALO UNFCCC

REPUBLIKA HRVATSKA STRANKA OD 1996. GODINE

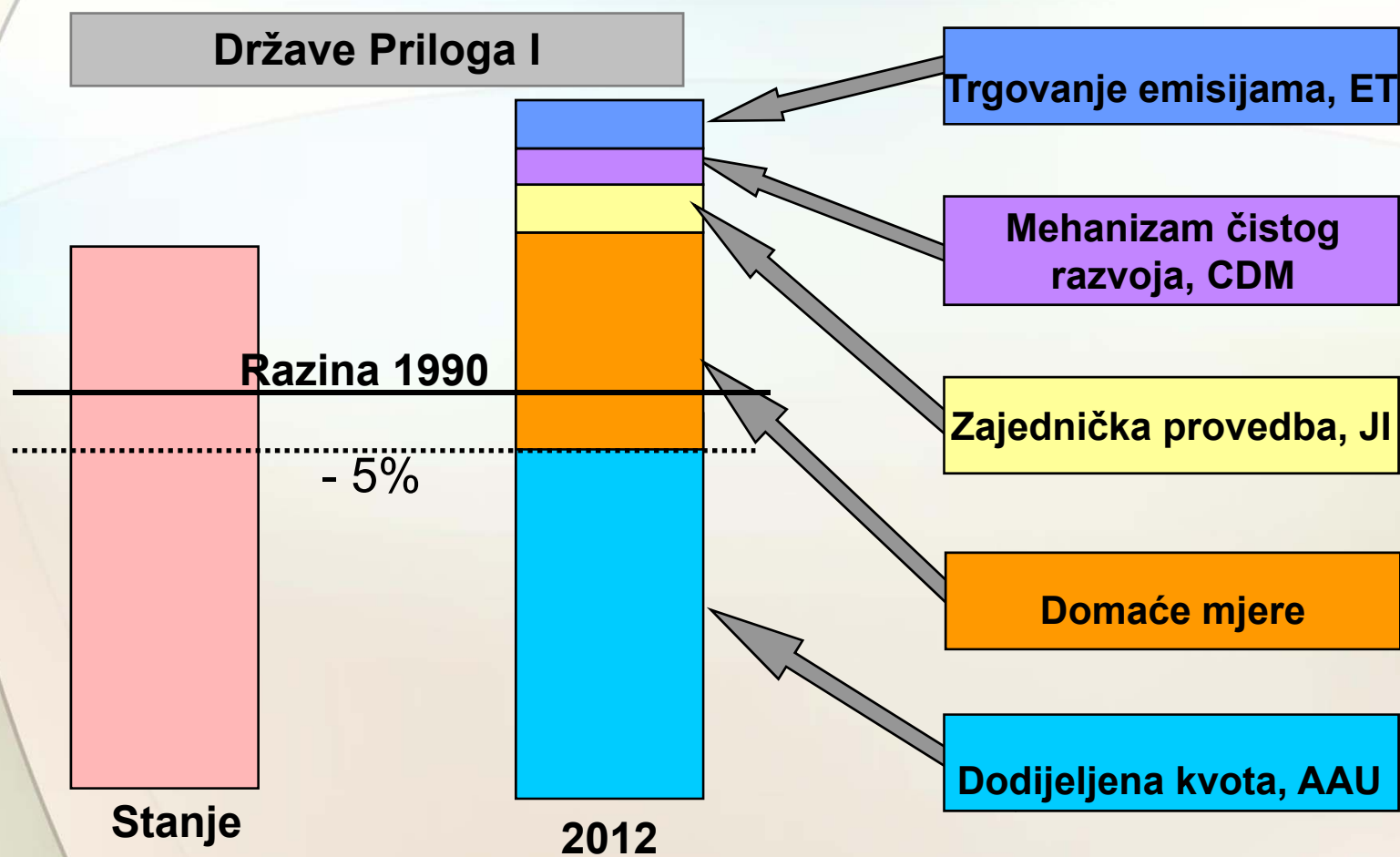

Kyotski protokol

- **Usvojen u Kyotu, 1997., stupio na snagu 16. 02. 2005. godine**
 - **179 država ratificiralo Kyotski protokol**
 - **Obvezuje stranke iz Priloga I. na prosječno smanjenje emisija od 5% u odnosu na baznu 1990. godinu u razdoblju 2008.-2012. godine**
 - **Države provode domaće mjere smanjenja GHG emisija koje se nadopunjuju primjenom fleksibilnih mehanizama: CDM, JI i ET**
-
- **Hrvatski sabor ratificirao je Kyotski protokol 27. travnja 2007.**
 - **Hrvatska je stranka Kyotskog protokola od 28. kolovoza 2007.**
 - **Hrvatska djeluje u okviru Dodatka B Kyotskog protokola te je u obvezi smanjiti GHG emisije za najmanje 5% u odnosu na 1990. godinu u obvezujućem razdoblju 2008-2012**

Kyotski protokol: Mehanizmi i mjere

Pregovori, razdoblje 2013.-2020.

- Pregovori teku od 2005 godine
- Razvijene države: jedinstveni sporazum, preuzimanje vodeće za razvijene države na smanjenju emisija, ograničenje za države s ubrzanim razvojem,
- Nerazvijene: NAMAS, za države van Priloga I,
25-45 %, smanjenje za države Priloga I,
- Durbanska platforma

- EU je postala svjetski predvodnik u borbi za zaštitu klime
 - -20% u propisima,
 - -30% , uvjetovano
 - komparabilni ciljevi za razvijene, adekvatni za države s ubrzanim razvojem

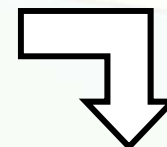
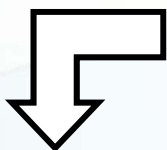
- Hrvatska, apsolutno postavljeni cilj, uspostavljen sukladno obvezama koje će imati kao članica EU,

**EU Cilj smanjenja emisija:
-20% u usporedbi s 1990**

-14% u usporedbi s 2005

EU ETS

-21% u usporedbi s 2005

Non ETS sektori

-10% u usporedbi s 2005

ciljevi 27 zemalja članica , od -20% do +20%

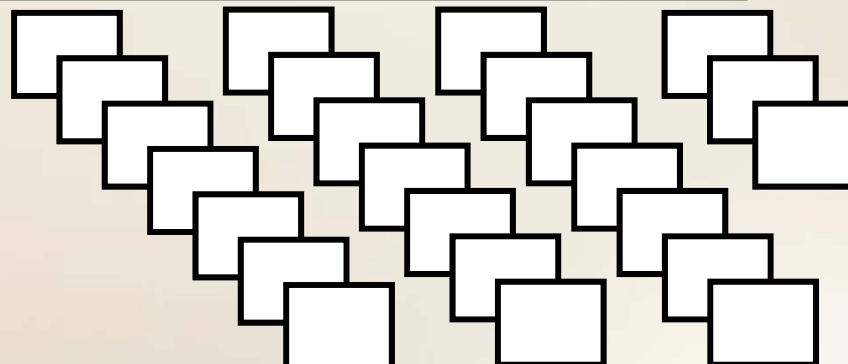

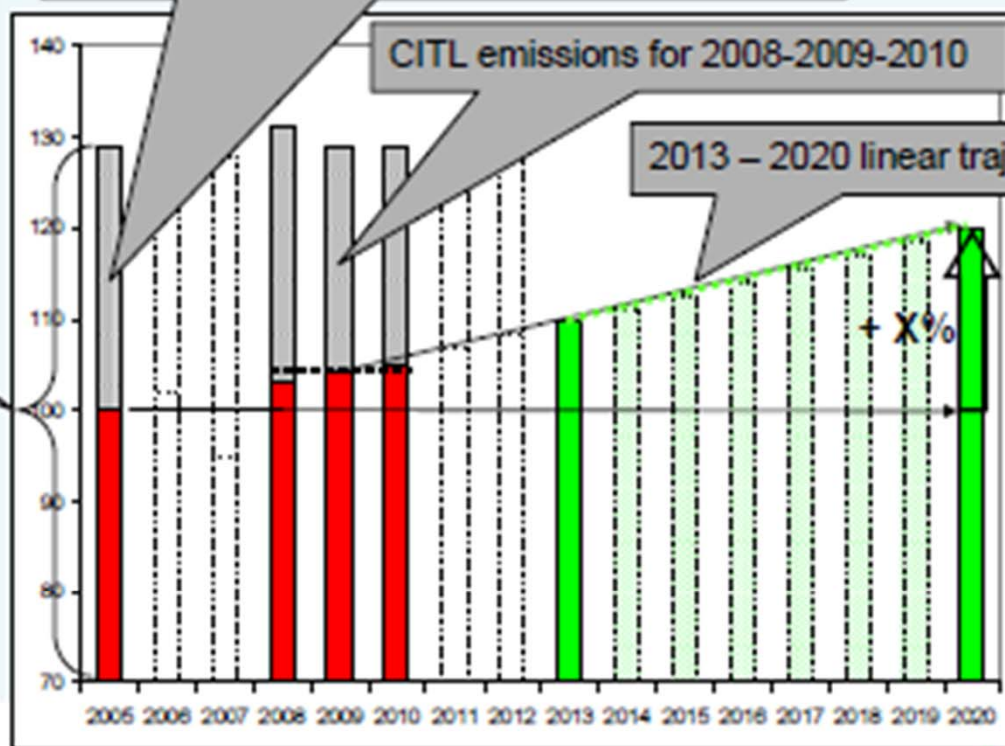
Illustration of the method for MS with a positive emission limit for calculating initial 2013-2020 AEA⁸

Total emissions of 2012 greenhouse gas inventories for the years 2005, 2008, 2009 and 2010, excluding LULUCF and CO₂ emissions from 1.A.3.a Civil Aviation

2005 CITL emissions + 2005 additional emissions (scope 2008-12, including opt-outs)

CITL emissions for 2008-2009-2010

2013 – 2020 linear trajectory

Source	Emissions and removals of GHG (Gg CO ₂ -eq)								
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Energy	22,538	17,102	19,332	22,537	22,716	24,045	22,826	21,574	20,880
Industrial Processes	3,801	2,011	2,852	3,279	3,428	3,611	3,577	2,970	3,231
Solvent and Other Product Use	117	109	109	197	224	246	236	151	151
Agriculture	4,381	3,055	3,130	3,478	3,498	3,597	3,478	3,366	3,265
Waste	612	744	656	748	863	892	932	998	1,071
Total emission (excluding net CO₂ from LULUCF)	31,449	23,021	26,080	30,239	30,728	32,392	31,050	29,058	28,598
Removals (LULUCF)	-5,603	-6,675	-1,881	-7,666	-7,754	-7,732	-8,349	-8,140	-8,295
Total emission (including LULUCF)	25,845	16,346	24,199	22,572	22,974	24,660	22,701	20,919	20,303

31.322 Mt emisija u baznoj godini
 29,756 Mt obveza -5%

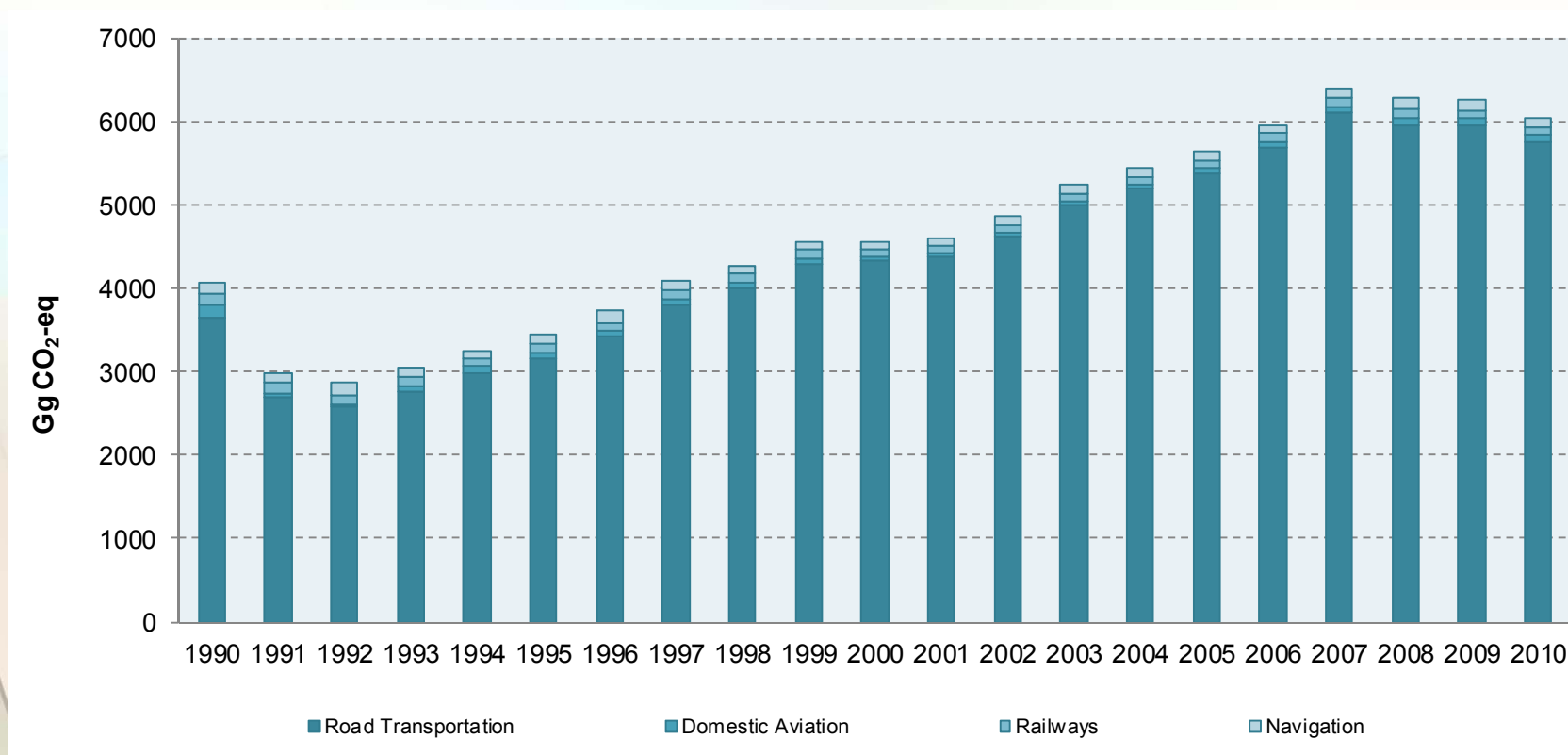
U 2008. smo 1,2 Mt iznad obveze
 U 2009. smo 0,89 Mt ispod obveze
 U 2010. smo 1,158 Mt ispod obveze

PROMET

The CO₂-eq emissions (Gg) from sector Transport

	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Civil Aviation	156.1	79.4	55.4	67.2	73.9	76.7	89.0	78.1	81.8
Road Transport	3,634.1	3,151.6	4,327.5	5,373.2	5,674.4	6,097.8	5,948.0	5,954.8	5,748.0
Railways	138.7	106.8	85.8	95.9	101.6	102.5	101.6	89.6	90.0
National Navigation	133.5	98.7	86.1	100.0	104.1	108.2	131.3	145.9	115.6
Total Transport	4,062.4	3,436.4	4,554.8	5,636.3	5,953.9	6,385.1	6,269.9	6,268.4	6,035.4

PROMET

The CO2-eq emissions from Transport

Tehnologije u prometu

- a) **Više vozila s učinkovitim korištenjem goriva; hibridna vozila; čišća dizel vozila; biogoriva;**
- **Modalni pomoci s cestovnog prometa na sustave željezničkog i javnog prijevoza; nemotorizirani promet (bicikl, hodanje); planiranje korištenja zemljišta i prometa, eko-vožnja**
- **b) Biogoriva druge generacije; održiva proizvodnja goriva, zrakoplovi veće učinkovitosti; unaprjeđenje električnih i hibridna vozila sa snažnijim i pouzdanijim akumulatorima.**
- **Smanjenje emisija CO₂ za cestovni promet za 6% do 2020. u odnosu na 2010. godinu**
- **Goriva - smanjenje CO₂ za goriva, praćenje u cijelom ciklusu**
- **130 g CO₂/km prosječno za sva vozila pojedinog proizvođača u 2012. godini**
- **120 g, motor; 10 g druge komponente automobila, gume, rashladni sustav, svjetla, dizajn**
- **Penali za neizvršenje:**
 - **2012. 20€ po g/km**
 - **2013. 35€ po g/km**
 - **2014. 60€ po g/km**
 - **2015. 95€ po g/km**

Mjere u EU

- Plan puta za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskim udjelom ugljika do 2050. godine, indikativni ciljevi 40% do 2030. godine, 60% do 2040 te 80% do 2050
- Odluka 406/2009/EC s ciljem država članica da smanje svoje emisije stakleničkih plinova kako bi ispunile obveze Zajednice za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2020,
- Direktiva 2009/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o izmjenama i dopunama Direktive 98/70/EZ u pogledu specifikacije benzina i dizelskih goriva i plinskog ulja i uvođenju mehanizma praćenja i smanjenja emisija stakleničkih plinova
- Odluka 443/2009/EC kojom se uspostavlja sustav praćenja prosječne emisije CO₂ iz novih osobnih vozila,
- Uredba 510/2011 kojom se utvrđuje standard za emisije za laka komercijalna vozila,
- Direktiva 1999/94/EC o dostupnosti informacija za potrošače o ekonomičnosti goriva i o emisijama CO₂ vezanih uz prodaju novih osobnih automobila
- Direktiva 2009/28/EK o promicanju korištenja obnovljivih izvora energije ,

PROMET –mjere u Hrvatskoj

Glavni instrumenti provedbe

Mjere

- kontrola ispunjenja cilja ograničenja emisije do iznosa nacionalne alokacije
- definiranje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva smanjenja emisija
- praćenje emisija u životnom ciklusu fosilnih goriva
- praćenje emisija CO₂ iz malih osobnih vozila
- praćenje emisija CO₂, laka komercijalna vozila
- taksa na emisije prilikom registracije vozila
- informiranje potrošača o emisijama CO₂ i potrošnji goriva osobnih vozila
- povećanje udjela biogoriva u cestovnom prijevozu

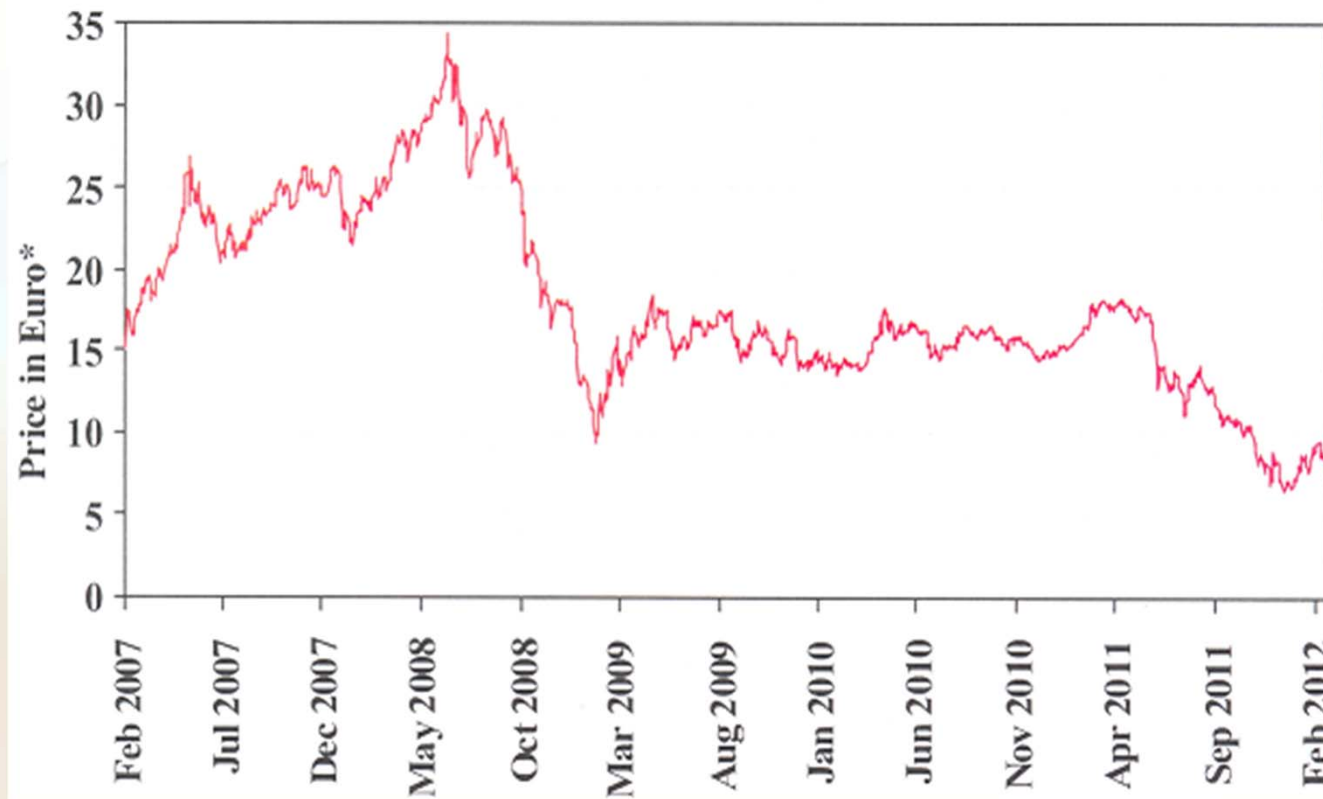

- Zakon o zaštiti zraka
- Uredba o praćenju emisija stakleničkih plinova i mjera za njihovo smanjenje u RH
- Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena
- Niskouglična strategija razvoja
- Uredba o kakvoći tekućih naftnih goriva
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama
- Pravilnici o registraciji vozila
- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Uredba o naknadama za okoliš na vozila na motorni pogon
- Zakon o zaštiti okoliša
- Pravilnik o dostupnosti podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila
- Zakon o biogorivima za prijevoz
- podzakonski propisi

Zakon o zaštiti zraka NN 130/11

- **Za svaku godinu u razdoblju od 2013. do 2020., količina emisija stakleničkih plinova koja se ispušta iz sektora koji nisu obuhvaćeni sustavom trgovanja emisijskim jedinicama ograničava se do visine nacionalne godišnje kvote koja je utvrđena propisom Europske unije - +11% do 2020 u odnosu na 2005.**
- **Ispunjavanje obveze ograničenja emisija do visine nacionalne godišnje kvote u nadležnosti je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite okoliša, graditeljstva, gospodarstva, energetike, poduzetništva, poljoprivrede, šumarstva, turizma, prometa i razvitka**

Cijene CO2 u EU-ETS-u

HVALA NA PAŽNJI

<http://klima.mzoip.hr/>